

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnym dopłaca się 25 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie w wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pięciowy jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50, 1 nigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Pana Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

Z RADY STANU.

Sprawa waluty.

Wniosek nagły p. Popławskiego i tow. Na mocy art. 11 patentu z dnia 12-go września 1917 r. o ustanowieniu władzy państwowej w Królestwie Polskim w dziedzinach, w których administracja nie jest jeszcze przekazana polskiej władzy państwowej, może narazie także generalny gubernator obok organów państwowych Królestwa Polskiego, wydawać rozporządzenia z mocą prawa, jednakże tylko po wysłuchaniu Rady Stanu.

Wobec powyższego wydane bez wysłuchania Rady Stanu rozporządzenie general-gubernatora warszawskiego z d. 29 czerwca 1918 r. w sprawie waluty w gen.-gub. w szerszym stanowiu zasadnicze poszkodowanie praw i prerogatyw przekazanych Radzie Stanu Królestwa Polskiego na mocy patentu z 12 września 1917 r.

Rozporządzenie to godzi w jedną z najistotniejszych spraw finansowo-gospodarczych w kraju, pogłębiając różnicę w dziedzinie walutowej między 2 częściami Królestwa Polskiego i wywołując w najwyższym stopniu zamęt w życiu ekonomicznym naszego kraju, jeśli wspomnieć tylko o zahamowaniu działalności Tow. Kredytowego Ziemińskiego, funkcjonującego na terytorjum całego Królestwa.

Tembardziej zrozumieć trudno dlaczego ministerjum skarbu współdziałało w wydaniu tego rozporządzenia, jak to stwierdza komunikat tegoż ministerjum, ogłoszony w „Monitorze“ z d. 1 lipca r. b. № 84, przyczem podkreślić należy, iż tenże komunikat zapowiada zasadnicze zarządzenia walutowe w najbliższej przyszłości.

Z uwagi na powyższe niżej podpisani zwracają się do Rady Stanu z nagłym wnioskiem następującej treści:

1) by zechcieli na przyszłość ściśle przestrzegać nieuszczerpienia praw i prerogatyw Radzie Stanu przekazanych.

2) by w sprawie walutowej, zgodnie z punktem 2 art. 1 patentu z dnia 12 września 1917 r., Rząd w jaknajszerszym czasie przedstawił Radzie Stanu projekt przepisów uzupełniających, dążących przedewszystkiem do usunięcia szeregu niepożądanych konsekwencji, jakie rozporządzenie ostateczne wytworzyło, a następnie aby Rząd przedstawił projekt prawa walutowego, obejmującego całość Królestwa Polskiego.

Podpisano August Popławski i tow.

W obronie rubla.

Mowa członka Sady Stanu A. Popławskiego:

„Ostatnie rozporządzenie walutowe odbiło się, naturalnie w sposób bardzo ważki na całym życiu ekonomicznym kraju. Rozporządzenie z d. 29 czerwca jest niewątpliwie przegrzywką do rozporządzeń walutowych, które Ministerjum nazywa ostatecznymi rozporządzeniami, i które jakoby niedługo wydane być mają. Otóż chciałbym stwierdzić, że konwersja, która by teraz była przeprowadzona, konwersja ogólnych zobowiązań i to w jednej okupacji, gdy w drugiej okupacji na to się zupełnie nie zanosi i władze okupacyjne się na nią nie zgodzą, byłoby zaprzeczeniem tej zasady, że konwersja zobowiązań w Królestwie może być przeprowadzona tylko jednorazowo i jednocześnie dla całej przestrzeni Królestwa.

Oprócz tego wszystkie zarządzenia celem przeprowadzenia obecnie uregulowania sprawy walutowej powodują jeszcze większe i ciągle obniżanie kursu rubli u nas.

Duża część majątków obywateli Królestwa Polskiego jest do dnia dzisiejszego umieszczona w walucie rosyjskiej. Prze-

mysł nasz znaczne ma aktywa w Rosji, które wpłyną znowu w postaci rubli.

Następnie zwróciłbym uwagę, że zapasy rubli z powracającą falą emigracji znacznie się zwiększają. Zdaje mi się, nie będą dalekim prawdą, gdy powiem, że duża część majątku Królestwa Polskiego, która dotąd w rublach jest ulekwana wynosi około kilku miliardów rubli.

Ze względu na to, takie obniżanie kursu rubla (a wszystkie rozporządzenia walutowe do tego dążą) dla kraju pożądané być nie może.

Zarządzenie z 29 czerwca nie staje w obronie drobnych kapitalistów, lecz w obronie wielkich kapitalistów.

Zwracam również uwagę na to, że przed wydaniem prawa, zaprojektowanego przez p. Ministra Skarbu zostały zupełnie przeoczone instytucje kredytowe, długoterminowe i amortyzacyjne, szczególnie te, które nie przestały działać w Królestwie. Wspomnę o Tow. Kred. Ziemi., którego działalność przez ostatnie rozporządzenie zatamowana została. Instytucja ta została by zachwiana i znalazłaby się przed groźbą zawieszenia swej działalności.

Odpowiedź p. prezidenta ministrów.

„Nie podzielam poglądów—mówi p. prezydent ministrów—na te niekorzystne skutki, jakie miało za sobą to rozporządzenie pociągnąć. W tem leży pewne nieporozumienie, że to nie jest żadne definitywne zarządzenie prowizoryczne, akt przejściowy, i w każdym czasie odwołalny, które nie mogło na dłuższą metę wprowadzić żadnej perturbacji w dziedzinie walutowej.

Co do szczegółów, rzekomo tych złych konsekwencji, jakie pociągnąć miało za sobą, to muszę przedewszystkiem skonstatować, że rozporządzenie to nie wprowadziło, moim zdaniem zamętu w dziedzinie obrotów pieniężnych. Przeciwnie, muszę z zadowoleniem skonstatować, że doprowadziło ono do kompromisowego załatwienia sprawy wierzytelności rublowych na zasadzie, nie pozbawionej słuszności, iż słraty, wynikające z dewaluacji rublowej, powinny obie strony do pewnego stopnia ponosić i kto wie, czy w tym objawie życiowym nie tkwi wskazówka, w jakim kierunku te reformy walutowe powinny iść.

Tak samo nie wydaje mi się zupełnie słuszną, ażeby to rozporządzenie pogłębiło przepaść pomiędzy dwiema okupacjami w dziedzinie walutowej, nie mogło pogłębić tej różnicy dla tego samego, że jest to rozporządzenie czasowe odwołalne i dlatego, że rubla, jako środka płatniczego, z obiegu nie wyłączone.

Co do Tow. kredytu ziemskiego, to zdaje mi się także, że objawy jakie p. przedmówca wyraża, nie są słuszne. Tow. kred. na najbliższą chwilę w niczem swego położenia nie zmieniło, albowiem przedtem, jak i dzisiaj, ma prawo i będzie z pewnością przyjmowało raty w rublach. Jeżeli chodzi o spłatę wylosowanych listów zastawnych, to listy zastawne, będą musiały być spłacone w markach, to jest sprawa, która może stać się aktualną nie w październiku, ale w trzy miesiące później, t. j. w grudniu. Chyba wnioskodawca nie przypuszcza, ażeby na definitywne załatwienie tej sprawy tak długo czekać się musiało.

Wreszcie muszę zwrócić uwagę na ciekawy objaw, który do pewnego stopnia ilustruje za daleko idący pesymizm przedmówcy. Otóż ciekawa jest rzecza, że to rozporządzenie wbrew obecnie wypowiedzianym z wielu stron obawom nie wywołało tych skutków w odniesieniu do kursu rubli. Ruble w odcinkach 500 rublowych

25 czerwca miały kurs 116,7, a w odcinkach 100—124. Wczoraj notowano ten sam kurs 116,5 i nawet 125, a więc o jedną markę więcej tak, że wszystkie konsekwencje, jakie niektórzy chcą wyciągnąć z tego rozporządzenia w stosunku do kursu rubla były płonne. Na tem w razie końcu, zwracając się do hr. Rostworowskiego i tow., którzy wnieśli w tym przedmiocie interpelację, aby zechcieli to przyjąć jako wyjaśnienie.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi d. 14 lipca:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Rupprechta.

Na zachodnim brzegu rzeki Avre w ciągu dnia czyniła działalność artyleryjska.

Pod wieczór ożywiła się także i reszta frontu, w związku z walkami wywiadowniczymi.

Grupa wojsk niemieckiego nast. tronu.

Miejscowe walki pod lasem w Villers-Cotterets.

Po silnym przygotowaniu artyleryjskiem, nieprzyjaciel wieczorem zaatakował na zachód od Chateau Thierry. Odparty został ze stratami.

Ogień nocny wzrósł się od czasu do czasu.

Przy wyjaśniającej się pogodzie wyruszyły nasze eskadry napowietrzne do nconego ataku przeciwko nieprzyjacielskim linjom kolejowym na wybrzeżu francuskim pomiędzy Dunkierka-Boulogne-Abbeville w okręgu Villers - St. Pol-Douillens, jak również w okolicy Crepy en Valois i Villers-Cotterets.

Pierwszy general-kwaternistrz Ludendorff.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 12 lipca:

Francuzi poczynili postępy na północ od Chavigny i Taverolles.

Wczoraj wieczorem zajęli wojska francuskie wieś Longpont i farmę Javage.

W dwóch wycieczkach pod Montdidier i w Szampanji wzięliśmy 15 jeńców.

Na lewym brzegu Mozy ogień artylerji nieprzyjacielskiej.

Komunikat angielski.

Na zachód od Morris wzięliśmy 20 jeńców i zdobyliśmy 10 karabinów maszynowych.

Na południe od Burquoy odparliśmy atak i wykonaliliśmy napady na północny wschód od Mertz w okolicy Hamel i pod Meteren.

Komunikat włoski.

Dnia 12 lipca. Na całym froncie ogień działowy z przerwami.

W kotlinie Lagh (Pesime) i w dolinie Aesa zniszczyły nasze czaty 2 placówki nieprzyjacielskie i wzięły jeńców.

Pod Cermone opłakił wróg drogę swój atak. Nad Faltre zestrzelono samolot nieprzyjacielski.

Przed nową burzą.

Ożywione wywiady lotników w ostatnich dniach każą domyślać się bliskiej burzy.

Od podjęcia wielkich walk orężnych może na zachodzie dzieli zaledwie dni kilka.

General Foch przyjął w sobotę burmistrzów miast strefy wojennej, a między nimi i Paryża. Foch oświadczył, iż wierzy, że rozstrzygnięcie losu zagrożonej strefy nastąpi bezwarunkowo w bojach najbliższych i wierzy; iż rozstrzygnięcie zapadnie na korzyść Francji.

Akcja Japonji.

HAGA, 13 | 7. Doniesienie prywatne „Nordd. Allg. Ztg.“. „New York Herald“ depeszyje z Tokio: Eskadra japońska, składająca się z 30 okrętów linjowych i 5 krążowników wypłynęła na morze, dążąc do Władywostoku.

Na Murmanie.

Wojska koalicji podjęły się obrony Murmanu.

Odbywa się ustawiczne lądowanie coraz innych oddziałów.

Z wojskami przybywa wielka ilość środków pomocniczych i materiałów technicznych.

Robotnicy przeciw bolszewikom.

BERLIN, 13 | 7. Korespondent „Voss. Ztg.“ donosi ze Sztokholmu:

Robotnicy faoryki tambowskiej w Petersburgu zastrejkowali wczoraj, oświadczać, że przyłączają się do socjalrewolucjonistów. Strajk ma być wyrazem protestu przeciwko rządowi bolszewickiemu.

Aresztowano kilkuset robotników i przewieziono ich do Szlisselburga i Kronsztatu. Czerwoną gwardję popierała kawalerja.

Podczas manifestacji ulicznej strajkujący atakowani byli przez wojsko.

Na Moskwę.

GENEWA, 13 | 7. „Matin“ podaje wiadomość ze Sztokholmu, że przywódca socjalrewolucjonistów, Czernow, na czele uzbrojonych band chłopskich maszeruje na Moskwę i znajduje się już niedaleko stolicy.

Dziwiąta pożyczka wojenna

Komisja główna parlamentu przyjęła wszystkimi głosami przeciwko głosom niezależnych socjalistów i polaków, kredyt wojenny wysokości 15 miliardów marek.

Nominacja w armji czechosłowackiej.

Nadeszły tu z Moskwy ciekawe wiadomości o głośnym w czasie obecnej wojny generale Aleksiejewie. Aleksiejew zdołał, po przewyciężeniu licznych trudności, przebiec się do Omska. Przyjęto go tam owoacyjnie i ustanowiono na miejsce Iwanowa dowódcą całej armji.

Iwanow został głównym kwatermistrzem Czechosłowaków.

Admirał Kozłak udał się do Charbina.

Oderwanie Syberji od Rosji.

Nowy rząd syberyjski zakomunikował oficjalnie rządowi moskiewskiemu, że większość ludności wypowiedziała się za oderwaniem Syberji od wielkorusyjskiej republiki federacyjnej. Republika syberyjska udaje się pod ochronę koalicji, gotowa jest jednak okazać Wielkorusji pomoc pod każdym względem przy wracaniu ładu i porządku.

Teroryzm bolszewicki

Z Helsingforsu donoszą, że Sztokholmu, że bolszewicy stosują coraz większy terror wobec ludności.

Najbardziej zniecierpliwieni przez bolszewików są socjalrewolucjoniści. Smelny instytut w Pietrogradzie, siedziba bolszewików pietrogradzkich z

Zinowjewem i Lunaczarskim na czele, zapowiedział, że za zabójstwo jednego bolszewika odpowie 100 młodszych i innych przeciwników bolszewizmu.

Bezrobocie kolejarzy w Rosji.

Bezrobocie kolejarzy rosyjskich wzmagą się w całej Rosji i objamuje obecnie także linję Piotrogród — Moskwa. Komunikacja pomiędzy obu miastami przerwana.

Co słyszać nowego.**O połączenie Litwy z Saksonją.**

Urzędowa „Saechsische Staatszeitung“ pisze:

Dzienniki donoszą, jakoby rząd saski przedstawił radzie związkowej dokładne uмотywowany memorandum, domagający się popierania projektu połączenia Litwy z Saksonją w drodze unji personalnej.

Wiadomość ta jest zupełnie zmyślona. Ani rząd saski memoriału takiego radzie związkowej nie przedstawił, ani też ministerjum spraw zagranicznych, jedyna w danym wypadku miarodajna instytucja, z memorandum podobnym do żadnej wiadomości związkowej się nie zwracała.

Rugi żydów w Finlandji.

STOKHOLM, 14 | 7. Tutejsze „Żydowskie biuro prasowe“ podaje:

Głos o pomoc dobywa się z pierśi Żydów Finlandji. Rząd tego kraju przygotowuje się do niszczonego ciosu przeciwko Żydom.

Senat zniósł prawo Sejmu fińskiego, pozwalające Żydom ubiegać się o naturalizację i oświadczył ponadto, że tylko ci Żydzi będą mogli mieć prawo obywateli Finlandji, którzy walczyli w szeregach białej gwardji.

Wszyscy inni Żydzi mają opuścić Finlandję do 30 września.

„Żydowskie biuro prasowe“ ogłasza dalej:

Widać, że reakcyjny rząd fiński przyjął metody rządu rumuńskiego. W Finlandji mieszka ogółem tylko 300 rodzin żydowskich, przeważnie po miastach. Rodziny te żyją obecnie w rozpacz i podnoszą głos o pomoc do całego cywilizowanego świata.

Prasa angielska o stosunkach w Austro-Węgrzech.

„Der N. Abend“ donosi z Hagi: Londyńska „Morning Post“ wyraża przekonanie, że stosunki wewnętrzne w Austro-Węgrzech doszły do stanu najwyższego napięcia. Nie można się jednak spodziewać w Austrii tak gwałtownego rozkładu wewnętrznego, jak w Rosji.

Położenie w Rosji.

Trackij na kongresie sowietów powiedział, że wskutek intryg angielskich jednaś wojska bolszewickiego znacznie usterpiała, niektóre oddziały przeszły na stronę nieprzyjacielską.

Chwila bieżąca.

— Znany agitator rosyjski, Aleksander Amfiteatrow, aresztowany przed kilkoma dniami, oskarżony jest o współudział w spisku moskiewskim.

— Za propagandę przeciwko sowietom aresztowani zostali w Wołodzie wielcy księżęta: Michał Michałowicz, Jerzy Michałowicz i Dymitr Konstantynowicz.

— W Indjach utworzył się niepodległy i niezależny rząd. Ma on mieć miano rady państwa i stanowią jedną z jej izb.

— Szkody w Grenoble przez wielką katastrofę wybuchową wynoszą około 12 milionów franków.

— Rząd syberyjski postanowił nieuznawać traktatu brzeskiego. Organizuje on armję i wysła wojska przeciwko Niemcom.

— Francuski generał Gramat, mianowany został szefem sztabu generalnego armji greckiej.

— „Nordd. Allg. Ztg.“ donosi z Kijowa, że komendem właściwym nie jest wiadomy ani jeden wypadek cholery w południowej Ukrainie.

— Na posła austriacko-węgierskiego w Rosji upatrzony został obecny poseł w Danji, baron v. Franz.

— Rząd fiński ogłosił okolice Petersburga, jako nawiedzone przez cholera.

LOSY BELGJI.**Kancelerz Rzeszy hr. Hertling w sprawie Belgji urzędownie oświadczył!**

Okupacja i obecne posiadanie Belgji znaczy tylko, że mamy zastaw przy przyszłych rokowaniach. W pojęciu zastawu nieścisłe się, że tego co się ma w zastawie, niema się zamiaru zatrzymać, o ile rokowania doprowadzą do pomyślnego wyniku. Nie mamy zamiaru zatrzymać Belgji w jakiegokolwiek formie. Pragniemy ściśle tak, jak to już oświadczyliśmy w d. 24 lutego, aby odrodzona po wojnie Belgja jako samodzielny organizm państwowy, nikomu jako wasal nie podlegała, żyła z nami w dobrych i przyjaznych stosunkach. Takie jest stanowisko, jakie w zagadnieniu belgijskiem od początku zajmowałem i jakie dziś jeszcze zajmuję.

Panowie! Ta strona polityki mojej pozostaje w związku z ogólnymi linjami wytycznymi, jakie panom wczoraj przedstawiłem. Prowadzimy wojnę obronną, i dlatego że prowadzimy wojnę obronną, że od początku obecna nam była wszelka tendencja imperialistyczna, zmierzająca do panowania nad światem, muszą i nasze cele wojenne odpowiadać temu. Chcemy tylko nietykalności terytorjum naszego, chcemy mieć swobodne powietrze dla rozwoju narodu naszego, zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej. Odpowiada to też zupełnie stanowisku, jakie zajmuję w sprawie Belgji.

Jak się jednak stanowisko to w szczegółach da zrealizować, zależy od przyszłych rokowań. W sprawie tej nie mogę dziś złożyć żadnych wiążących oświadczeń. Ograniczyć się muszę do wyraźnego przedstawienia raz jeszcze ogólnych miarodajnych linii. Sądzę też, że zwrócić się mogę do państw z prośbą: Pomóżcie mi, abymy i na zewnątrz utrzymali jedność frontu, tak bardzo ważną dla braci naszych tam w polu. Pomóżcie mi abymy w ciężkiej wojnie, którą nam narzuciono, jak długo ją prowadzić musimy, wytrwali do zaszczytneho końca.

KRONIKA.**— Wizytator papieski na Jasnej Górze.**

W poniedziałek o godz. 4 rano przybył z Warszawy na Jasną Górę wizytator papieski monsignore Achilles Ratti wraz ze swym sekretarzem.

Dostojnego gościa powitał ks. przeor O. Piotr Markiewicz w otoczeniu duchowieństwa, po paru minutowym odpoczynku monsignore A. Ratti udał się do kaplicy, gdzie odprawił Mszę św., a następnie do przygotowanych dlań pokoi. Po skromnym śniadaniu, wizytator papieski zwiedzał klasztor, przyocem objaśnień udzielał ks. przeor O. Piotr Markiewicz. Monsignore Ach. Ratti zabawi prawdopodobnie do wtorku na Jasnej Górze, skąd pociągiem po południowym wyjedzie do Kielc.

Z zebrania T. Ogrodniczego.

W niedzielę o g. 3 po poł. w sali Stow. Rzem.-Przem. ul. P. Marji N 9, odbyło się miesięczne zebranie Tow. Ogrodniczego, na które przybyło zaledwie 16 osób. Zebranie

W Teatrze „Paryskim“ | Gościnne Występy Operetki Polskiej

HENRYKA CZARNECKIEGO

ze współudziałem Józefa Redo art. teatru „Nowości“ w Warszawie.

We wtorek dn. 16 lipca r. b.

EWA

Operetka w 3 aktach F. Lehara.

W środę dn. 17 lipca r. b.

Król Skrzypków

Operetka w 3 aktach E. Kalmans.

W czwartek dn. 18 lipca r. b.

Targ na dziewczęta

Operetka w 3 akt. Jakobi.

W piątek dn. 19 lipca r. b.

Baron Kimmel

Operetka w 3 aktach Walter-Kolo.

zagał p. Jastrzębski, protokół z ostatniego zebrania miesięcznego odczytał p. Kurek. Dyplomy Tow. Ogrodniczego w Częstochowie przyznano następującym osobom, które brały udział w zesłanej wystawie: Wł. Zarzyckiemu, Bolesławowi Domaszewskiemu, St. Malinowskiemu, Fermie ogr. J. Wieszorkowi, Wandzie Brzoskiej, Mich. Kopiniowskiemu, J. Kurkowi, J. Olejniczakowi, J. Widomskiemu, St. Prokopowi, J. Dziwińskiemu, J. Napieralskiemu, Adamowi Machuszczyk, M. Sypek, Wł. Habinak Towarzystwu ogr. w Częstochowie, Wł. Boryńskiemu, Ant. Przybylskiemu, L. Dochocz, Stowarzyszeniu ogr. w Częstochowie, St. Sobaczewskiemu, Seb. Kozielewskiemu, Ign. Binertowi, An. Tkaczyńskiemu, St. Dobrowolskiemu i St. Jastrzębskiemu.

Drużga pogadanka z przyczyny małej ilości osób nie odbyła się. Na tem zebranie o g. 4 i pół zamknięto.

Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu magistratu uchwalono:

1) przystąpić do zabezpieczenia pożyczki, zaciągniętej od władz okupacyjnych w sumie 1 miliona marek, na nieruchomościach miejskich, a dla umorzenia tego długu przekazywać naczelnikowi powiatu sumy, które wpływ będą do kasy miejskiej od Polskiej Kraj. Kasy Pożyczkowej z tytułu surowców wojennych (drugiego miliona). Równocześnie prosić naczelnika powiatu, żeby się wstawił u szefa zarządu cywilnego dla odroczenia decyzji zastawu na 2 miesiące, gdyż lombardowanie nieruchomości miejskich podrywa kredyt i utrudniłoby realizację obligacji miejskich.

Decyzję Rady Miejskiej w tej kwestji podaliśmy już w niedzielnym numerze „Gonca“, niniejszą zaś uchwałę Magistratu dajemy w celu łatwiejszego się zorientowania czytelników w tej ważnej sprawie. Pożyczka powyższa była zaciągnięta na początek wojny, kiedy miasto mając duże wydatki nie miało żadnych dochodów i wypłacana była w ratach miesięcznych po 100,000 mk., obecnie szef zarządu cywilnego zażądał jej zwrotu lub zabezpieczenia.

2) Regulamin urzędu miar i wag opracowany przez decernata p. Bugajskiego Magistrat zatwierdził.

3) Magistrat postanowił w odpowiedzi na list naczelnika powiatu z dnia 5 bm. chore kobiety na choroby skórne i weneryczne umieszczać w szpitalu przy ul. Wieluńskiej i wyniki z tego tytułu koszty przyjmować. Co się tyczy mężczyzn chorych na te choroby, Magistrat postanowił porozumieć się z zarządem szpitala żydowskiego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Wykłady.

W ubiegłym tygodniu ks. Kan. M. Ciesielski miał wykłady w Noworadomsku w wielkiej sali „Kinema“, metodyki nauczania religji dla nauczycielstwa Okręgu, przybyło 260 słuchaczy. Kursy zorganizował Inspektor szkolny p. Rüdziński wspaniale. Prelegenci z Warszawy, Krakowa i Lwowa.

Ze Stowarzyszenia Lokatorów.

Jak nas z miarodajnego źródła informują, Statut Stowarzyszenia lokatorów został w tych dniach przez odnośne władze zatwierdzony. Zarząd prowizoryczny kładzie się obecnie nad zwolaniem w krótkim czasie ogólnego wiecu lokatorów, o którym nie omieszkamy naszych czytelników w swoim czasie powiadomić.

Chcąc przyjąć z pomocą tym lokatorom, przeciw którym już zostały wydane wyroki sądowe o ekmisji, Zarząd tymczasowy Stow. w osobie radnego p. Fogelbauma postawił w posiedzeniu czwartkowym Rady Miejskiej wniosek nagły o wstrzymaniu ekmisji aż do uchwalenia prawa o obronie lokatorów. Wniosek ten został przez Radę Miejską przyjęty i przesłany Magistratowi, który poczynił odpowiednie kroki w Radzie Stanu.

Zapłaty członków w dalszym ciągu przyjmują sekretarz tymczasowego Zarządu p. Po-

tażnik w dni powszednie od godz. 4 do 6-jej po południu.

Operetka polska H. Czarnieckiego.

Jeżeli można sądzić ze sprzedaży biletów, to operetka polska cieszy się w Częstochowie zasłużonym powodzeniem.

Dziś we wtorek 16 bm. odegraną będzie znakomita operetka F. Lehara „Ewa“ z p. Redo w roli tytułowej, operetka ta grana przez zespół H. Czarnieckiego, po raz pierwszy w Częstochowie niewątpliwie zgromadzi liczną publiczność chętną zobaczenia arcydzieła muzycznego mistrza Lehara.

Wystawa ogrodnicza.

Tow. Ogrodnicze w Częstochowie postanowiła urządzić wystawę ziemniaków, jarzyn, owoców w dniach: 7-go, 8-go i 9-go września b. r.

Z ocówh.

Na pierwszym posiedzeniu Urzędu Starzych Zgromadzenia Fryzjerów i Golarzy w d. 7 lipca b. r. zostali zaliczeni w poczet majstrów cechowych pp. Z. Majoreczyk i J. Goldberg, na czeladnika wywołono p. K. Dziubińskiego.

Ze szpitala na Zawodziu.

W szpitalu żydowskim na Zawodziu, który został oddany podczas wojny na potrzeby miasta leczycy się ogółem 559 chorych w tej liczbie chorych wewnątrznie 490 i umysłowo 54. Największa ilość chorych była na gruźlicę płucną, mianowicie 208 co stanowi 52,5% ogólnej liczby.

Wymiana rubli „ob-ost“.

Wymianę rubli „ob-ost“ po kursie urzędowym t. j. 2 marki za rubla załatwia w Częstochowie filia Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, ul. Panny Marii Nr. 26.

Groźny pożar.

W sobotę nad wieczorem we wsi Marjanka Kuścieleńska wybuchł pożar w zagrodzie bogatego właściciela Walentego Kubicy, który z powodu silnie wiejącego wiatru przeniósł się na sąsiednie zabudowania należące do A. Bisia. Z przyczyny zbyt utrudnionego ratunku, pożar strawił doszczętnie wszystkie zabudowania, maszyny rolnicze, drobny inwentarz oraz biżuterję i pieniądze papierowych na sumę paru tysięcy marek.

Mieszkańcy Marjanki i okolicy, którzy przybyli na miejsce katastrofy zamiast pomagać w ratunku, spokojnie się temu przypatrywali a nawet korzystając z nieszczęścia przywłaszczali sobie rzeczy należące do pogorzalców.

Z teatru.

W niedzielę 14 bm. w teatrze „Apollo“ zespół rutynowanych i świetnie zgranych artystów z p. Tadeuszem Polem, wybitnie znany odtwórcą pierwszorzędnych ról dramatycznych, odegrał sztukę, osnutą na tle stosunków, panujących na dworze carskim w czasach przedostatnich i w początkach panowania jednego z carów doby obecnej w jednym z państw wschodnich (jak podaje program).

Rolę schodzącego z widowni a dogorywającego cara odegrał znakomicie p. Tadeusz Pol, dając charakterystykę zupełnego podobieństwa, p. Dębicz w roli carewiczki przedstawił nader trafnie ofiarę stosunków dworskich tj. młodzieńca, przed którym wszystko było niemal zamknięte, który czuł dobrze, że wszystkie uczucia oraz serce spało w nim otoczony strażą naokół a wsluchany w ciągłe „karaul“ — które patrolie w ciszy nocnej posyłały z ust do ust — a które brzmiały, jak złowieszcze wycie wichru. Serce to rozbuździła miała dopiero młoda a świeża, pełna prostoty i naiwności dziewczyna z trupy teatralnej, a postawiona przez prezenta ministrów, z roli którego tak dobrze wywiązał się p. Gozdawa. Gdy carewicz początkowo odrzucający wszystkie kobiety — zakochał się

w podstawionej mu tancerce — nagle przewartwiano pierwszy porwy uczucia tego, dziewczynę oddalono, a w chwili śmierci ojca swego musiał wziąć ślub z księżniczką mu przeznaczoną i według zdania dyplomaty kierującego tem wszystkim, był już odpowiednio przygotowanym i na męża i na cara.

Z ról swych wywiązał się również dobrze pp. M. Odorowski, grający charakterystycznie wielkiego księcia Jerzego, p. Grabowski w roli lejb-medyka, p. Puchalski w roli Wankamerdynera, który nieco za cicho miejscami mówił, lecz grał z uczuciem. Trudną a dużą rolę Soni Iwanownej świetnie odtworzyła p. Z. Bronowska, wlewając w nią wiele prostoty i wdzięku, a oddając doskonale momenty dramatyczne. Narzęconą carewiczka grała p. M. Marjewska, lokaja zaś p. J. Nowicki.

Cały zespół złożony jest z artystów świetnie zgranych i jest jednym z lepszych, jakie odwiedziły nasze miasto w czasach ostatnich i jako taki zasługuje na uwagę publiczności.

Niema jaśkrawszego contradictionis in adiecto, niż określenie: Igarz, wałkon, opój, do niczego, ale dobry Polak! A. Konar.

Rożmaitości.

Na tamten świat w papierze.

Rząd pański wydał jak najsurowsze ministerjalne rozporządzenie do wszystkich władz autonomicznych gmin i magistratów, ażeby odąd nieboszczyków chowano tylko w zwierzchnich papierowych ubraniach. Jeśliby zarządzenia te nie pomogły, to otrzymają polecenie grabarze, by nieboszczyków rozbięrali z nadających się jeszcze do użytku sukien, które należy dostawić gminie, obowiązanej w zamian do przystrojenia nieboszczyka w suknie papierowe e kroju pośmiertnych sukien, nie czyniąc też różnicy omiędzy ptoją męską i żeńską, w tem przekonaniu, że na progu do krainy cieni, odrębność ta już właściwie niema żadnego znaczenia.

452 zakazanych „ersatzów“ środków żywnościowych w Niemczech.

Według „Magdeburgische Ztg.“ na podstawie rozporządzenia Rady związkowej z dnia 7 marca b. r. zakazano fabrykacji 452 „ersatzów“ środków żywnościowych. Większość zakazanych „ersatzów“ przedstawiała proszki do pieczenia ciasta, napoje bez alkoholu, „ersatz“ puncezu, „ersatz“ jajek, proszek służący do oszczędzania jaj, „ersatz“ kawy, pieprzu, korzeni itd. Również zakazano fabrykacji różnych „ersatzów“ kiszek, kiełbas, parówek i tem podobnych specjalów.

„Fortuna służy wszystkim z kolei
Choć ci się dłuży nie trać nadziei“.

**NAJWIĘKSZE SZANSE
POLSKA KRAJOWA
LOTERJA KLASYCZNA
R. G. O.**

suma wygranych 6.440.000

wielka wygrana 500.000 marek

Ciągnięcie I-iej klasy
10-go i 12-go Sierpnia 1918 r.

Bilety do nabycia

u K. Krakowieckiego

Skład Win ul. Panny Marii 24.

Tamże wypłaca się wygrane Loterii
R. G. O. 0217—

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji № 27.

Program od piątku 12
do wtorku 16 Lipca.

I-y obraz nowej fabryki „Phönix“

Książę bawi się...

Wytworna komedia w 6-ciu aktach, w wykonaniu najwybitniejszych artystów Teatru Narodowego w Budapeszcie.
Wspaniała wystawa!
Wytworne tualety!

Anons: Ułubienica Publiczności, słynna piękność **Mia May** wkrótce ukaże się w najnowszym romansie: „Na falach losu“.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufet cukierniczy przy teatrze

Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Chadziński, Ryłski i S-ka Wytwórnia Zeszytów

ul. Krakowska № 40.

polecą na nowy rok szkolny zeszyty wszelkich formatów. 0213-

Obwieszczenie.

Do naszego rejestru firmowego działu A. zapisano następujące firmy:

pod numerem 681 „Chaim Dawidowicz“ z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Chaim Dawidowicz w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 4. (17) Marca 1904 r. między właścicielem firmy i jego żoną Chaną Dawidowicz z domu Jakubowicz, ustanowioną została wyłączność majątku i wspólność dorobku;

pod numerem 682 „Zofja Sawin“ z siedzibą w Częstochowie. Właścicielka Zofja Sawin w Częstochowie;

pod numerem 683 „Edmund Patrzyk“ z siedzibą w Staro-Krzepicach, gminy Kuźniczka powiatu Częstochowskiego. Właściciel młyn Edmund Patrzyk w Staro-Krzepicach, gminy Kuźniczka, powiatu Częstochowskiego;

pod numerem 684 „Wolf Szajkowicz“ z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Wolf Szajkowicz w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 14. (27) Stycznia 1904 r. między właścicielem firmy i jego żoną Surą Szajkowicz z domu Russocka, ustanowiona została wyłączność majątku i wspólność dorobku;

pod numerem 685 „Aron Brockmann“ z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Aron Brockmann w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 3. (16) Marca 1911 roku między właścicielem firmy i jego żoną Chają Ulą Brockmann z domu Frochweig, ustanowiona została wyłączność majątku i wspólność dorobku;

pod numerem 686 „L. Lejzerowicz“, z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Lejzer Lejzerowicz w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 24. Marca 6. Kwietnia 1908 r. między właścicielem firmy i jego żoną Esterą Rywką Lejzerowicz z domu Wolf, ustanowiona została wyłączność majątku i wspólność dorobku;

Częstochowa, dn. 19 czerwca 1918 r.

Król. Pol. Sąd Okręgowy
w Częstochowie.

Młody człowiek o bardzo skromnych wymaganiach poszukuje mieszkanca. oferty proszę składać w Adm. Gońca. sub A. B. 773-

Wszelkie taśmy od maszyn do pisania kolorowe kopiiowe lub podwójnego koloru wysuszone i niepiśzące więcej, odnawia i odświeża, za opłatą 2 Marek mechanik Markiewicz ul. Panny Marji Nr. 37 w podwórzu na prawo 773-

Poszukuje posady powróciwszy z Rosji D-r Chemik, który przed wojną prowadził Stację doświadczalną. Wiad. w Adm. Gońca. 725-

Fabryka Cukrów Władysława Webersa w Częstochowie ul. Kościuski 19 poleca wielki wybór karmelków oraz prawdziwe śmietankowe irysy **ładne wszędzie**. Tamte potrzebni są reprezentanci. 749-

2 kosiarzki syst. Osborna używane w domowym stanie do sprządzania Wiad. w Adm. Gońca 755-

Maliny wyborowe, na pudry i funty poleca zakład ogrodniczy M. B. Hoffmanna Pomologia na róg Prężnej. 725-

Zgłosza księżka udziałowa Częstochowskiego Tow. Poż. 6926 wydana na imię Franciszki Krzemienieckiej 763-

Do sprzedania przy mieście 4-y morgi gruntu z domem murowanym z 2-ech pokoi, stodoły, obórki, studni, drzewek 30 szt. z ogrodzeniem frontowym Wiadomość Zielona Nr. 40 760-

Wieszę mięso kościeł ul. Mała Nr. 2 765-

Treżnia do budowy po cenie przystępnej do sprzedania w sklepie rzeźniczym Prosta Nr. 3 766-

Doktor Okuszeko

przeprowadził się Szkolna 6.

Przyjmować będzie od 1-go Sierpnia w godz. od 4-6-ej. 716-

Niniejszem zawiadamiam Sz. Klijejntki. że pracownię moją i szkołę kroju przeniosłam z ul. P. Marji 38 na ul. Panny Marji 55 m. 7.

Lucja Juraszek

0212

DOKTOR

L. Wasilewski

powrócił

Choroby wewnętrzne, kobiece i dziecięce ul. Panny Marji Nr. 20
Przyjmuje od 9-11-tej rano i od 4-6 po poł.

OD 20 LIPCA

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmować będzie

choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piękna 5. 754-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (1 Aleja) № 10.
Wymowanie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.

odz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 807-

Ofiary.

Na internowanych legionistów Lisowski marek 20 kwit 239

DRUKARNIA F. D. Wilkoszewskiego

w CZĘSTOCHOWIE,
ul. PANNY MARIJ Nr. 38.

WYKONYWA:

AFISZE, PROGRAMY, KWITARJUSZE, TABELLE, PAPIERY LISTOWE, KOPERTY, RACHUNKI, ZAWIADOMIENIA ŚLUBNE, LISTY ZAŁOBNE, KLEPSYDRY, CYRKULARZE, USTAWY, SPRAWOZDANIA, DYPLOMY, BROSZURY, DZIEŁA, KSIĄZKI DO NABOZENSTWA, BILETY WIZYTOWE, ORAZ WSZELKIE DRUKI DLA INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH SPOŁECZNYCH I PRYWATNYCH.

WYKONANIE STARANNE. = CENY PRZYSTĘPNE.

REMIZA WARSZAWSKA

Kantor przewozowy

I. KOSSOWSKIEGO

przeniesiony został z ulicy Kościuski 41 na ulicę św. Stanisława Nr. 5 (róg Kościuski) do domu własnego.

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji № 8.

Leczenie, plomby, wymowanie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych
Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz.
Ceny bardzo przystępne.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowicie umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416-

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy i oddziennie od godz. 3-ej do 8-ej p. p. 0206-

Mięso kościelne święte i wędliny ul. Krakowska Nr. 48 Cena mięsa Mk. 1, 150 i 2 mk. 767-

Pierścienek z dobrego złota męski z ametystem do sprzedania Wiad. ul. P. Marji Skład apt. p. W. Orła

Kupuje aparaty fotograficzne używane i nowe Wiadomość ul. Strzańska Nr. 5 Il piętro m. 28 626-

Szafy, stoły, krzesła, komody i różne meble, poleca po cenach przystępnych skład Mebli ul. P. Marji 12. 724-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski,

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“